(8)

Ceļojumu apraksti,
piezīmes un domas
no J. Lautenbacha

Tanî 12tajâ maijâ
1878.

I. Friks draugi.

Nu, ka wiņa ifskatahs (waj ir daiļa)? prasija kahds jauns zilweks, otru mehrenâ ifstabâ aiſ galda fehdedams un ſawu galwu no leela grahmatu blahķa pazeldams, otram jaunam zilwekam, kas nule eenahza eekſchâ, mafu puķu kuſchķiti rokâ turedams un to pa ſtarpahm oſdams.

Iſſkatahs labi, ir daiļa un ſlaika kâ egle, atbildeja tas kâ dſeedadams, ar abahm rokahm pa gaiſu wehfinadams. Es Tew waretu wiņu apraksftiht nogalwas lihdſ kahjahm, kâ Homers to ar Pallas Athenu waj Achillewa wairogu waj ... dara, bet es gribu ~~teikt~~ (ſtaust) ſchno tawas kahtribas un weenaldſibas ~~ſkrant~~, ko tu parahdiſis lihdſ ſchim pret daileneem, tadehļ ej un luhko pats un tad brihnees un brihnees. — Wiſs ſchis kļuwa ar ehrmigu patkos iſſazits. —

Bet, mihļo, man naw waļas ar allegoria nodarbotees, jo alaſchin ſkan manâs

arfis: dic, cur hic.

Kauj jupis! atsauhsees tas ari wajaga. Bes norimschanas strahdadams jau war zilweks tapt traks.

Tas tas labakais ari buhtu. Kļuhdu aissuhtits us Aleksandra kalneem, traku namā, tas buhtu ar pasauli galā tizis. Ja tad kahds pihslitis wehl no atjohgas atlizis, tad war ar to apzereht, zik dauds taisnibas Latinis sakot: sic transit gloria mundi.

Nu, ko es teizu? waj naw labaki, ka eet un pawasajahs kahdu lomu pa jaukajahm eelahm ne kā kad aisween pee grahmatu galda sehsch un tad ~~tahdas~~ issamisuscha domas isperina. Waj Tew sehinās dsihwibas gadōs wajaga pasaulei tik weenaldsigai buht? Waj Tu nu tik nesahksi ihsti dsihwot, dsihrig students tapdams?

Ja, jā, tad it ihsti trakums sahksees.

Tu jupis! tikri par nelaimi esmu wahrdu „traks" bildejis. Netop no tā wairs nemas nost.

— Top sehini azumirkli pee durwim klauwets. Abejeem weenā mutē eekschā! sauzot, eelez jauns zilweks ar tahdu meesas pilnibu, kahda tā pee ~~sehita~~ ~~jaunibas~~ wezuma ~~gadeem~~ tik reti eeraugama. War redset, ka tas pee tahdeem peeder, kas alasch ir preezigi un jautri, wairak smejahs ne kā wajaga; wairak

nedomā ne kā domā. Nemitigee smeekli tam reti tiek dod walas. Ar wahrdu, wiss sehis nule eenahkušais jaunais ~~zilw~~ tuklais, resnais zilweks ir wisā sawā augumā, no galwas lihds kahjahm, weens smehjeens zaurum zauri. Wazeets to nosauktu par lascheda tigru.

Ha! ha! waj sehee diwi strihdaks jau atkal? ha! ha!

Tas pareisi, Markus, tas pareisi, kad Tu atnahzis. Tew rasi isdosees mana drauga sehribu ar saweem smeekleem projam aissmeet. Mans draugs patlaban issazijahs, ka traks tapt, buhtu tas labakais. Waj wiņsch naw par to barahjams?

Ha! ha! Es jau nahku Juhs abus diwus trakus padariht.

No kura laika Tu it nopeetni par Aleksandra kalna apgahdataju esi? un no kura laika tad aklis aklam zeļu rahda?

Ha! ha! Tu nesahz mani sobot. Scho neis nekad negribeju, lai buhtu sobs pret sobu un azs pret azi. Ha! ha! es Juhs tik gribeju satrazinat un negribeju Juhs ne wis ~~traku~~ us Aleksandra kalneem skapet, bet gan us Wiļuma kalneem, ha! ha!

Waj Tu redsi! Markus schodeen kā pats kehninsch Salamans zaur sakamwahrdeem ween runā, teiza Kuhrs; jo tā sauza to jauno zilweku, ko weenu taisni galda pee grahmatahm sehdam eeraudsijam.

Wiņsch jau leekahs smuhts pilnigi wilinaht. Ko tad sehis ar Wiļuma kalneem gan grib zitu teikt? jazija Semgalbots. — Tā ~~sauz~~ bija wahrds kas ar to puiku kopā istabā eenahza.

Beigs, Markus, ar sawahm mihklahm. Tu sini, ka mums eksamens uf kakla, bilda Kubls; eksamens naw sakis;

Ha! he! kad es taisni un skaidri sazischu tad eksamenu raises ne buhtu nekluhs no kakla nonemtas, bet jo wairak tur peekee tinatas. — He! he! Nahkama swehtdeen buhs pee Salma balle un Juhs diwi tikfat ari tur eelubgti, he! he!

Ha! ha! smehjahs Zemgals.

Ha! ha! par tahdu sinu tewim warem gan palihdset smeetees, galwoja Kubls.

He, he! tagad Jums esmu pateizis, ko sinajis un, kas Jums gaidams. Tā, ka Juhs tahdi newaļas bantini; tad saku Jums tuhlin ar Deewu. — Ahe-nus to teiza, pasmehjahs un aisgahja. Abi draugi wehl drusku parunajusche par gaidamo balli, sehdahs tad katrs pee sawa galda un strahdaja.

Tā, ka mums ari nahkamajās lapās ar scheem jaunekleem buhs darischanas, tad tas no muhsu puses un preeksch muhsu labuma it pareisi, ja tagad tos wisā kļusumā, wiņus sawā darbā netrauzedami, tuwak apluhkojam un ar teem tuwak eepasihstamees. Lai eesahkam ar Kubl[illegible], kas scho stahstu assahka un pa leelakai daļai ari schi stahsta waronis buhs. Par ta dsihwi un peedsihwojumeem dsirdesim winu sawā laikā un sawā weetā paschu stahstam. Mehs sche tik gribam peeminet to, ko ar wiņu sateekotees un sarunajotees pee ta eewehrojam. Tak mums

ne buhs nemahk prahtā, te par wiņa augumu, waigu, azim, matiem u. t. j. pr. stahstiht, kā to daschdeen romanu rakstitaji dara; ne! mehs tik atgahdinam lasitajam, ka wiņam ir Deewa dots augums, wiss tas, kas zilwekam un kā zilwekam. — Ar wiņu sarunajotees, wiņa skaidrajās, gaischajās azīs luhkojotees, dabonam leezibu, ka wiņa sirdī gan tik skaidri un gaischi neisskatahs, kā ta azīs. Kaut tas zenschahs ar sinamu stingru attu-ribu sawu sirdi aisklaht kā kahdu swehtumu ar preekschkarinamo, tad tomehr atwehl daudskahrt ta pa starpahm nowirstais skateens un pasadsigas nopuhtas eeskatitees kā pa bridischam paschķirtu preekschautu ta sirdī. Mehs tad redsam, ka schi pilna skumju un behdu un tā jaw salausta un sagrausta, kā to reti pee zilwekeem ir wezumā atrodam. Kubls wehl naw ne pilnus 25 gadus wezs. Mehs tad nangi jautajam: kā un no kam tas nahkahs? bet teekam peespeesti isdewigu bridi sagaidit, kas wiņsch pats par sewi kaut ko stahstihs. Tas ir palaikam kluss un sehri nopeetns. Retu atrod, ar ko tas ilgi un daudz runā, t. i. bes peespeeschanas runā. Kreewu rakstneeks Turgeņews apraksta sawā „Medineeka deenas grahmatā" kahdu zilweku, kas pa preekschu ļoti jautrs, runigs un smeekligs bijis, bet tad reis kluss, behdigs un nopeetns tizis.

Wezes leek laudim no schi stahstita, ka schim esot meschâ reis weenam atrodotees, rischalka (nahra) (~~dziada~~, koku swehtâ meita) parahdijusehs, loti lihgsmojusehs, preezajusehs un smehjusehs un pagehrejusi; lai winsch tai tà pakal darot. ~~Bet~~ Tas naw paklausijis, bet aismetis sew ~~tà~~ krustu preekschâ. Tad sahkuse wina gan schi, ganschi raudaht. Us tam waizajschanu, kamdehl wina raud, ~~wina~~ atbildejusi: tamdehl, ka winsch ~~naw~~ (neesot) ~~pa~~ smehjees, bet sew krustu aismetis. "Ka" winsch buhtu smehjees, tad winai buhtu alasch labi klahjees, tas buhtu lihgsmiskâ un preekôs ween warejis dsihwot. — No tà laika esot winsch kluwis behdigs un kluss. — Waj mahsu tikpat reis (nu tas naw, winas usmaidischanai preti smehdijis) kahda swehtâ meita parahdijusehs. Kas mums to waretu par mahnutizibu jeb weegltizibu pahrmest, ja to tizetum!?

Lai eepasihstamees tagad ar wina draugu, Semgal- ~~Lam teeti~~. Azîs luhkojotees, wispirms eeraugam tam tumschas azis, kurâ dsilumôs jautriba un atklahta sirds mahjo. Wina (skaidrais) azu tumsums ne mas nesaskrit kopâ ar wina skaidro un gaischo sirdi. Tà ka tumschums un naids mehds behdas un skumjas nosihmeht, gaischums un deena turpret preeku un lihgsmibu, tad ~~mehs~~ schaubjahs prahtâ, ka schee diwi jauneksli sawu azu krahsu (weens pret otru) mainijuschi un it newilus radahs mums wehleschanahs, kaut wini schihs pahrmainitàs krahsas atpakal atmainitu. Bet, lai atstahjam krahsas pee krahsahm un, lai pee-mahzam par (Semgalescham) ~~wina~~ dabu. Pirmajâ azumirkli mums gan drihs jadomà, ka abi draugi kopâ weenu dabu issaistu un proti tà, ka Semgalam buhtu labâ puse un Kurzemnieks launâ. — Mums te jaatgahdina, ka mehs to te tik tà pa wirsu skreeschum. Js tadi mehs Kurzemn. pa daudz pahri darijuschi un Semgalam. Kaut gan Semgalam ir atklahta un jautra sirds; tas ar ik katru ahtri eedraudsejahs; ar ik katru bes spreeschanas (— wissu nekawejoties tuhlin —) nahks ilgi un daudz runà, — ja, to pat lihds plahpaschanai daschreis dara — tad tomehr naw ari ~~Kurzem~~ sirds noleedsama, ja, ~~akeb~~ kahdu reis ari atklahta, pee-ejama, skumji jautra sirds — mehs waram droschi apleezinaht — ~~daudzreis ari~~ dsili; bedibenigi dsili sajuhteja sirds. Bet ta sew ir ari wina nelaime. Winam ir wairak sirds ne kà schinî pasaulê wajadsigs. Semgals turpretim ir schinî sinâ laimigaks. Kaut ari Semgals smalki un deesgan dsili tiklab preekus kà behdas sajuht, tad tomehr winsch prot katru reis mehru eeturet. Kaut ~~ari~~ winsch ari kà Adama pehznahkameis naw no launuma it swabads, kaut tam ari deesgan kaiflibu peemiht, tad tomehr tas ari sche reti tik sawu mehru sneedsis. — Ir tad sawu scho diwu jauneklu ihsâ aplukkojuma galu

sasneegdami, waretam to wehl ikfi sanemt
un sarikt, ka K. (Kubrs) ir ~~daf~~ gandrihs wifsôs sawâs darifshanâs
un jufshanâs bes metra un S. (Semgals) (turpret ar
metru un, jà markus neaifmirstam, kuru
jaw arî ikfi aplukkojahm un, pee kura-ta
besmetrigo smeefshanos ifnemot — wifsôs wee-
tâs un leetâs tik pusmetru atrodam,
tad mums ir K. (Kubrs) pafihstams kà tahds, kas
bes metra un tà tad arî bes meera; S. (Semgals) ar
metru un ar meeru; markus beidsot
ar saweem besgaligajeem smeekleem — ar pus-
metru un tà tad arî ar pusmeeru, jo
pilns meers ~~pee ta~~ wina ~~beiga~~ nemitigo
smeeklu pehz, gandrihs naw ne kad pee
ta manams. Tas labpraht grib, ka winu par Lat-
weeschu Aisopu usluhko, jo tas ir jaw sasmehjis kopâ tahdu masu smeeklu stakkinu
un pasaku krahjumu
un lizis to jaw eespeeft
rakstôs. Tak K. (Kubrs) un S. (Semgals)
tam ~~in~~ teikuschi, ka
winu newarot ikfi
par Aisopu saukt,
jo ikfi aisfobot tas
ne weenu ~~n...~~
nejaudajot. par sobu
jeb sobgalu to arî ne-
warot saukt, jo arî
to tam ikfi neesot,
tam wajagot ar meeru
buht, ka to tik par besobu
sauzot. Tà ka pehdejais
nosaukums Aisopam
loti lihdsigi skan, tad M.
par sihmi, ka tas ar meeru
bija he, he! smehjees, — ziti ar ha, ha! atbildejuschi un schi leeta bija nobeigta.

Mums ~~sche tas~~ ta schos triks djaba drau-
gus apluhkojot, ir jaw oktobera saule no-
gahjusi. Jaw krehsla nametusees. Mums tahdâ
wihsê sawa apluhkoschana jabeids. Abi draugi
jaw sawu deenas darbu atlikuschi; aisdedsina-
juschi us galda preekschâ sofâ leelu lampu;
katrs ~~no wineem~~ sawâ sofâ stuhrî eesch-
dees, omuligi sawâ starpâ tehrsedami. K. (Kubrs) ar
saweem gaischajeem mateem un sehrî zopeeto
waigu atgahdina pee Embotes ~~kareiwja~~ warona
un wirsaita Indula, wina draugs S. (Semgals) ar sa-
weem tumschajeem mateem un jautri no-
peetno waigu atgahdina pee schî drauga
Embotes ~~kareiwja~~ Pudika. Ka Indulis bija beh-
du pilns ~~par sawu~~ (wehrmahku nagôs) pasaudeto weztehwu pili,
tas mums ir sinams tapat, kà mums sinams,
zik preezigs bija Pudikis, ka tas pehz schî
behdigâ notikuma — pehz sihwâs kaujas — sawu
pasaudusho draugu Indulu atrada. Aridsan In-
dulim sawa rufalka nabaga reis paradijahs, proti, daila
itrija, zaur kuras mihlestibu tas bojâ gahja.
Kad Indulim un Pudikim bija sawu sentehwu
mantojums ja-aisstahw un ar meesigeem spehi-
keem jakaro lihds pat nahwei, tad muhsu
jaunajeem draugeem, kà ~~f~~ no ta pascha dsimu-
ma jsdihmuschajeem, no kura Indulis ar Pudi-
ki, — tad muhsu jaunajeem draugeem aisina-
jums zitâ kruhtis, arî reis karot un proti
ar garigeem spehkeem karot un aisstahweht
weztehwu mantojumu, kaut pat arî buhtu
dsihwiba projam ja-aisdod. ~~Tagad wini saga-
tawojahs abi diwi us abiturientu eksamenu.~~

Kà Tew sawi skolas gadi patika? jautaja
S. (Semgals) sawu draugu, kad bija laiziņu klusi sch-
desuschi.

Nu, ne tik loti labi, atteiza K. (Kubrs) masleet
apdomajees.

Kà tà? ~~warzajas~~ bildâ jo projam S. (Semgals). Tas pee
tawas zenschanâs un mahzischanâs gribas
naw labiga isprotams.

Nu, tà kà tu esi mans weenigais mihlakais
draugs ~~esi~~, tad rauzischu tew to drusku is-
protamu dariht, atsazija K. (Kubrs) atkal masleet

apdomajees. Tai dsihwei, runaja tas tad tah-
lak, kurai mums ~~pa~~ buhs patikt, wajag ari
patihkamai buht. Bet mani skolas gadi,
kas ir gabals no ~~manas~~ dsihwes, naw wis pa-
tihkami bijuschi. To negribu leegt, ka mah-
zischanahs ~~at~~ man alasch patikusi un, ka ga-
riga strahdaschana ari tagad ir mana weeniga
eepreezeschana un weenigi man scho dsihwi
dara pazeeschamu, bet wis zits, kas pee wehl
dsihwes wehl klaht peeder, ir manim tik skihs
kas un nepatikschanu darijis. Sinams, ka sko-
la daudf dod, bet wina nem ari no mums
un daudskahrt pat to swehtako un dahrgako,
kas mums no masahm ~~behrnu~~ deenahm
no mihlàs mahtes dahwinats. Gribu tewim
tik diwas leetas atgahdinaht: tizibu un wese-
libu. Waj mehs esam weenteesigo, no mahtes
mahzito tizibu weselu usglabajuschi? waj
ta naw no schaubischanahs sagrausta? waj ne-
esam no tizibā stipreem Pehtereem par schau-
bigeem Tomeem tikuschi? waj ne-esam wahjas
azis dabujuschi? waj naw brille janess?

Schaubischanahs ir zelsch uf sinu. ~~Ne~~ aismirsti, ka Odinsch reis sawu labo azi (Au, scheja Semgals, ari ~~[illegible]~~)
projam aisdewa, lai tik gudribu smeltos, ~~fa-
ziju es~~ un, kà tu redsi, man ir azis weselas
naw ne weenas brilles jawalkā, jebschu drihs
zeru studentu eksamenu taisiht. ~~Tu~~

Tas jau ir, runaja Kaspars (Kurbs), ko es Tew ari
wehl gribu stahstiht. Ta gan drihsi mums
wiseem Latweescheem (daschadu trukumu dehl) grnhti eet, leelo skolas

zelu staigajot, tad tu warest pahrleezinatees,
kad Tew buhschu wairak ko no sawas skolas
dsihwes pastahstijis, waj es pee teem peeskai-
tams, kam wis pazeeschamaki to starpā klahjees.
Tad tu warest ari pats spreest, waj manim, sawus
skolas gadus atgahdinajotees, naw wairak ja-
noskumst ne-kà japreezajahs.

Lai weens otru tuwak eepasihstamees, tad
lahdsamo aprakstit man daschas pastarpas no
sawas skolas dsihwes, teelejahs Semgals. ~~Es Tew kahdu
notikumu ari no sawas dsihwes bildinaschu~~

Klausibas gados, (ar sahrka Kuhrs.) kad manam tehwam kà saim-
neekam ~~efeeham~~ bija ~~[illegible]~~ darbineeki muischā
pee seenā reeschas jasuhta, eerandijos pirmo ~~[illegible]~~
reis Zeparkalna mahjās ~~[illegible]~~ schihs pasaules gaismu.
Mana meesigā wezmahte, t. i. mana mahtes mah-
te it laipni mani sanehma kà sawas mihlās meitas
prmndsinuto. Mana wezmahte bija loti gudra
seewa, no kuras mana mihlā mahte (tikumu) sawa tā-
pat kà wisus zitus labus tikumus bija manto-
jusi. Mana wezmahte bija franzuschu ~~[illegible]~~ schanu
Kreewijā peedsihwojusi. Ap to laiku ta bija
jauna meita buhdama pee ~~[illegible]~~ augsteem kunga-
par Spitsmanu deenejusi. Ta bija redsejusi, ka
Franzuschu nahkschana sadirbot us reis mui-
schā wisas sudraba un selta leetas nosuduschas, kun-
gi sudrabu karoti weeta sahkuschi koka ka-
rotehm ehst.

Kamdehl, schehliga (zeemiga leelmahtin), mums tagad
~~un~~ koka ~~karotehm galds jaklahj~~? bija mana
karotes us galdu jaleek?

wezmahte jautajusi: — Schehligais zeenigais leels
kungs (mans behrzins) paradôs krihtis, bija par atbildi bijusi.
Bet mana wezmahte bija tik gudra, nosazzidama,
ka Franzuschu dehl dargas leetas paglabatas, jâ, wina sinaja, kâ tahs pagrabâ semê
eeraktas. Kad Franzuschi bija no semes ahrâ
isdsihti, tad radahs atkal wissi sudrabs un
selts. Manas wezmahtes tehwam bija Prahschâm, kas pa
Smeltu prettes, pastos jabrauz; tas us Prahsija, Franzuschem behgot.

Tâ ka tehws zaur muischu darbeem no
speests, maf bija mahjâs, tad bija mana pirmâ us
audsinaschana weenigi scho diwu gudro seeweeschu
rokâs. Sawu kuslo jaunibu esmu slimo
dams un wahrgdams ween pawadijis. Saw
mahtes meesâs biju galwas pakausi eewainots.
Mahte bija ar mani us smagaku kahjahm
buhdama pagrabâ eekrituse. Zaur tam bija
sitеenu par galwu dabujis, ar ko masinsch
buhdams ilgi sasirgoju. Bija zaur scho sitee
na kaitschu atgahdinats, ka ta pasaule, kurâ
es atnahku, drihsak sit ne kâ sseed. — Laiks
aisskreeja ar putna spahrneem. Bija jau klau
siba noзelta. Pehz wezuma man nu buhtu
bijis skolos zelsch ja-usſahk. Bet skolas muhsu
pagastâ wehl nebija. Mani pirmee skolotaji
bija mahte ar wezmahte. Mans tehws nepra
ta lasiht. Kahrtinam (no galwas ihsakas lugschanas un pahtarus) tam nebija
dewiga laika bijis, lasiht eemahzitees. Us
bija galwas pahtaru laikâ eeswehtits, t. i.
sehiku reisahm, kad mahzitajs behrnu mahzibâ tik galwas pahtarus ween pagehreja. Tâ,
ka manu pirmo skolotaju sinaschana nesnee
dsahs pahri par lasischanu, par bihbeli un
dseesmu grahmatu, tad tiku arî tik schinîs sweet,

to laiku bija Kursemê atpakal jawed. No ta
laika tad gan arî zeh,
luschas ta tautas dsee,
ma, „kad tee puischi
Prahschôs gahja, tad
tahs meitas pehdi
gi raudaja“... Mana
mahte bij arî it jau
na meitene buhda,
ma pee mahzitеem (kungeem)
kalpojuse.

tajâs sinaschanas (no masahm deenahm, kâ zitreis skrastens) peeklahjigi mahzits un pahr,
mahzits. — Manai wezmahtei bija wehl diwi, depehz
winas paschas kreetnuma, kreetni dehli, kas
muhrneeka un buhwetaja amatus kopa. Tas wezakais dehls bija par pagasta muhrneeku eezelts.
Jaunakais dehls bija kahdâ pee lelâm ahrsemju mei,
stara, kas Kursemê dsihwoja, amatâ gahjis, ko
kreetnu mahzijees un gahja tagad apskatiht muischu ehkas zeldams. Schis bija arî rakstiht ee,
mahzijees. Pa seemu pee maneem wezakeem
apturotees, to redseja to daudskahrt scho mahzes
kopsami. Pee lasiht mahzischanahs bija manahm
skolotajahm mani daudskahrt ar ... rihkstiti
jaspeesch klaht; bet, kad bija pee grahmatas
peedsihts, tad, sawahm skolotajahm par leelu
preeku, tik ko apskatijahs, biju usdoto gabalu,
waj un lasiht, waj no galwas, ismahzijees.
Wisi sazija, ka man „brihnum lehta galwa“.
Bet kâ dega man sirds un azis us blaku un
spalwu, kad redseju ar teem sawu „mahzito“
mahtes brahli nodarbojamees! Gan buhtu
winu luhdsis, lai tas mani arî rakstiht
mahza, bet winsch alaschi tahds nopeetns un
bahrgs bija, ka to neusdrihkstejos. Tâ, ka
mums pa to (Turkus, karojot) laiku saldats bija kortelî, tad
mahzijos no ta pirmos kreewiskus
wahrdus issaukt. Es ismahzijos wisus lihdsi
nus pee wina flintes nosaukt, kas tam bij
us mundura jasin. Mans jaunakais, „mahzitais“ mahtes brahlis, Jehsis, kur bija reis ais,
braukis. Wina rakstamâs leetas peewilka mani
sewischki tâ, ka ne buht newareju attureetees,
no tahm drusku pasagtees un tad raudsiht,

kā man ſchi jaunā rakſtiſchanas mahkſla weizahs, ko jau domaju deeſgan no ſawa mahtes brahla buht noſkatijees. Par ſawu rakſtamo galdu biju kahda neeentuļa laga bēbgeli iſredſejis, kur reti kahds no mahju ļaudim peenahza. Schè domaju noſlehptā kluſumā jaunajā mahkſlā mehģinatees. Tik ko biju dāſchus wilzeenus ar tinteſchu roku uſ papihra wilzis un jau duſmojees, ka man tik jauki tee negahja, kā biju domajis, te atſkaneja no mugaras ar rupju balſi: что дѣлаешь? а, пишешь? — молодецъ-молодецъ! — Ar iſbailehm redſeju, ka biju pee ſawa ſlepenā darba noķerts. Mans Kreewu ſkolotajs, laipnais ſaldats, bija tas, kas mani pahrſteidſa. Schis zilwekis bija pateeſi laipns. Kaut tas wiſu redſeja un ſaprata, kas notizis, tomehr tas negribeja manas bailes pawairot, mani pee waldibas — pee mahtes par ſcho darbu apſuhdſets. Wiņſch papļaukſtija man ar ſawu roku pa plezu, ſazidams: не бойся, не скажу никому. — Tā darija, it kā tas ne kā nebuhtu redſejis un gribeja aiſeet; bet man — kā tobrīd domaju — par poſtu un tikai nelaimi peeradahs ſchini azumirklī pati waldiba: mahte, klaht. Lai gan mans Kreewu ſkolotajs par mani luhdſa, lai peedodot un neſodot, es eſot tak pee laba darba, tomehr — nelihdſeja neſkas. Tahds noſeegums: ſlepeni pee wiņas brahļa leetahm kertees, bija uſ wiſadu wihſi ſodams. Laipnā ſaldata aiſſtahweſchanas runa, kas kluwa Kreewu walodā ar Latweeſchu ſweſchwahrdeem tureta, manai mahtei, kā arī man

paſcham tik = pa maſai daļai bija ſaprotama ſchi runa. Wareja preekſch manis tik ſoda paweeglinaſchanu iſdabuht. Kaut ne wiſu deenu, tad tomehr ſcho puſdeenu man eſot beſ ehſchanas japaleekot wakarā, kad brahlis pahrbraukſchot, tad tapſchot tam wiſs notikums preekſchā tahlakas apſpreeſchanas paſtahſtits. Es biju kā iſmiſis. Scho puſdeenu, kas, kā ſinaju, kaut kas ļoti gahrds kluwa wahrits, beſ ehdeena palikt un tad wehl pret mani ſchahdſibu weſt pee bahrgā nopeetnā mahtes brahla, — tas bija pa daudſ! Iſſamiſdams raudadams gribeju pats ſawus matus waj no galwas norant. Bet, jo wairak poſta, jo tuwaka oſta, atradu jau toreiſ par pateeſu ſakam wahrdu. Kas, polizija jeb wirswaldiba — ta bija mana wezmahte — man par laimi peenahza klaht. Schi man bija daudſreiſ par iſlihdſinataju kalpojuſi, kad zaur zilwekes kahdu ſchanahs kahdreiſ ar waldibu kildā tapu. Mehs bijam gandrihſ allaſchin labā draudſibā. Un tik tad, kad kahds negaiſs no otras puſes, no waldibas, pahr manu galwu — pehz pataſibas pahr maneem plezeem — gahja. Mana mihļā wezmahte prata mani ik reiſ pee ta, ko es ſawadā wihſē ik reiſ aiſmirſu, ar ſawadu ſekmigu laipnibu atgahdinaht, proti, lai es pret bahrgo waldibu uſ labojſchanu metotees; lai butſchojot mahtei roku. — Tas lihdſeja. Sods kluwa atzelts. Man nu bija, paldees deewam, atkal pilna

zerika, gahrdo pusdeenas maltiti baudiht.

Kas tad ta par tik gahrdu maltiti tew bija? waizaja draugs to, ſmaididams.

Nu, nekas zits, kà atſchķirtas gows ſeunspeens, atbildeja ſtahſtitajs. Man tew wehl jàpeemin, ka tas notikahs pehz ſeemſwehtkeem, kad pa leelakai daļai gowis ſlauzamas top.

Arridſan es to ehdeenu ſawa laizà mihlojis, ſazija draugs. Bet lahdſams ſtahſti tahlaki, es labpraht klauſos.

Tads kluwa atzelts, uſſahka atkal ſtahſtitajs. Suhdſiba, kuru mana mahte gribeja pee ſawa brahļa tahlaku weſt, tika zaur manas wezmahtes peeſpaidoſchu luhgſchanu pahrwehrſta. Abas diwas, mahte un meita, nehmahs ſcho leetu wiſlabak apdomaht un tad mannu mahtes brahli luhgt, lai wiņſch mani mahza rakſtiht. Man tika tad arì wehl peekodinats: bet, lai es neeſot tad arì wairs ſlinks pee grahmatas laſiſchanas. — Tas notikahs, ka no abejahm mahtehm gudri pahrdomats. Kahrtigais, nopeetnais mahtes brahlis mannu rakſtiſchanas kahrſto gribu iſſinadams, kluwa ~~arì~~ pret mani laipnaks, ſahka draudſigi ſmaidit. Es mahzijos pee wiņa rakſtit. Nu man bija ~~darbas, daudſ~~ ſkolotajs, nu man bija daudſ darba. Pehz tahda laika pratu jau wiſas ~~rakſtitas~~ burtas it brangi ~~rakſtiht~~ un wiſu rakſtitu arridſan it brangi laſiht.

Es jutos jau ļoti gudris, gudraks par wiſeem ziteem mahju behrneem. Kluwu jau arì lepnaks. Tika jau arì no daſcheem runats, ka man jaeijot ſkolâ. Galwa jau preekſch tam eſot. Es to klauſijos ar leelu patikſchanu. Tas nenotika ne ween mahziſchanahs pehz, bet arì wehl zita ~~peehz~~ dehļ. Tas zits wareja buht greiſſirdiba.

Kà tà? bilda draugs. ~~Tas man neiſſpratams.~~

Tu tùlihs iſſpratiſi, kad tew buhſchu tahlak paſtahſtijis, atbildeja ſtahſtitajs. Starp maneem ſpehles ~~draugeem~~ beedreem bija mans mihlakais muhſu kaimiņu kaleja dehls Jahnitis, — kà wiņu ſauza. Schis jau no kahda laika bij eeſahzis muhſu kaimiņu pagaſta ſkolâ eet. Mums reiſ pehz ilgaka laika kopâ ſanahkot un katram ſawu praſchanu ~~[illegible]~~ iſrahdot, iſrahdijahs man par leelahm ſkumjahm un behdahm, ka Jahnitis jaukakus burtus prata rakſtiht, ne kà es. Mana autoritate ſchķita manu nu ſkahdeta. Lihdſ ſchim domaju es buht katrâ ſiņâ par wiſeem ziteem pahraks; bet tagad rakſtijà — kà es pats labi redſeju — mans draugs Jahnitis jaukakus burtus, ne kà es. Arì ~~tu~~ labi redſeju un no pratu, no kam tas nahkahs: Jahnitim bija ~~labaki preekſchrakſti~~ labaki rakſtu paraugi, ne kà man. Mans mahtes brahlis neprata tik jaukus burtus rakſtiht kà Jahniſcha ſkolotajs. Mums nu wajadſeja weenam par otru eet. Es gribeja atkal wirsroku dabuht. Bet to newarejù zitadi eeguht kà, kad arì ſkolâ eimu. Mans

tehws bija man mihligôs brihschôs jau daudzkahrt teizis, ka tas mani skolâ sutischot, bet ~~tat~~ lihdz schim tas wehl ne bija peepildijees. — ~~Es kristijos kultija~~ pirmo reis ar saweem wezakeem linus kultot, klauwa ~~atz~~ par skolu runaht eesahkts. Es isleetaju scho isdewigo brihdi ~~laiku~~ un sahku raudas asaras raudadams tehwu luhgt, lai man jel sutta skolâ, jo ~~ka~~ kalejs Rahnitis jaunakus burtus raksta ne kà es. Tehws mani apmee rinaja un teiza, ka us leeldeenahm, ~~kad~~ kur gaischas deenas nahkschot, us wisadu wihsi mani skolâ dohschot; bet nedohschot wis tani pagasta skolâ, kurâ kalejs Rahnitis ejot, bet sutischot mani pee Dsegusche ~~Wezpogu~~ deh la. ~~Tad es~~ Tur es Rahnitu ~~us~~ pahris nedelâs jau pahrsteigschot. — Wis tas notikahs. Arì Rahnitis klauwa pahrsteigts tà, ka tehws to beidzot arì pee Dsegusche ~~Wezpogu~~ dehla wiņa sutija.

Kas tas bija par Dsegusche ~~Wezpogu~~ dehls ~~bija~~? jautaja klausitajees stahstitaju.

Tas bija, teiza stahstitajs, Dsegusche ~~Wezpogu~~ saimneeka dehls. Schis bija ~~gimnasija~~ apriņka skolu isgahjis zauri un arì daschus gadus wehl gimnasijâ mahzijees. Buhtu labpraht arì sawâ laikâ us augstskolu studeerekt gahjis, ja schâ tehwam ne buhtu naudas pee truhzis. Wezais tehws waldija mahjas un dehls skoloja kahdu duzi schi bebrnu. Kas tehs bija par jaukahm mahjahm, schihs Dsegu- ~~Wez~~

~~pases~~! Kà swabadi muischa ar jaukahm ehrtahm ehkahm uskaptas, tahs atradahs (us augstâ krauja) ~~jauka~~ stranta malâ, kas wistikam pawasarôs sawu burbulischu uhdeni us kaschas Abawas leju — us Abawu tezinaja. Tahs ~~bija~~ peedereja pee krona pagasta, Abawas lejâ ~~atradoschas~~ usejâ ma meestiņa tuwumâ. — Skolotajam mani pir mo reis preekschâ nemot un kreewu burtus eerah dot, sahku gauschi raudaht. Kapehz, to wehl scho deen ihsti nesinu. ~~Ta~~ Wai ta pateesa, dabiska gruhtâ skolas zeļa eesahkuma apsweizinaschana? — Mahzijamees, ~~wisu~~ diwas pusdeenas brihwstundas isnemot, wisu deenu zauri. Brihwstundâs skrejam schalkdamâ stranta lejâ us Abawu, tur redsejahm, ka ļaudis no Sabiles un zitureenes ar balku plosteem ~~us~~ pa Abawu us Wentu brauza; jeb likam schihs ~~pases~~ uhdenî wenterus (wajeja maschkerins) kehrami tahdâ wihsê lihdekas un zitas siwis; wasarâ mes ~~tahs~~ wilnôs masgajamees un peldejahm. Mahzischanâs man gahja ļoti labi us preekschu. Beedreja drihs pee pirmajeem. Kaut gan mahzischanâs dehļ ne weenu reisu sawâ muh schâ ne esmu sļuwis sodits, tad tomehr par pahrgalwibu un neewelibu jo wairak. Tak us zikoriņu kulites us zeleem stahwekt, kà weens no maneem skolas beedreem ļoti daudz dabuja ismehginatees — pee schi goda ne esmu ar wisu sawu pahrgalwibu un neewelibu nahzis. Mans leelakais sods ir bijis: ~~weenu~~ reis ar skolotaja garo pihpi 4 stundas no weetas kaktā stah wekt, tadehļ, ka es ar scho nelaimes pihpi

bija pakaļ ķehmojees, kà ſkolotajs ſmehkè.
Kahds otrs leelakais ſods tad man ir bijis,
kahdam no ſaweem kreetnajeem beedreem ſlin-
ti, (notikušt —) ko tam bija wairakas ſtundâs pee pleza
kamtâ ſtahwot, jàtura, un man bija tad ſcho
tò apbruņoto ~~jaunekli~~ ſehnu ja-apſargà, tam
daſchas ſtundas blakus ſtahwot. Schis ſods
zehlahs mums abeem no tam, ka mans beedrs
bija kahdai ſkolotaja ahbelei pa tuwu ga-
ram gahjis, tà, ka tam, kà winſch ſahdſis,
daſchi ahboli it newiļus bija kabatâs
eekrituſchi. Es to redſedams biju kluſs zee-
tis. Tas bija mans noſeegums. Es un kahds
zits ~~[illegible]~~ no maneem ſkolas beedreem ture-
jamees alaſchi zeeti kopâ. Tà ka ~~mahzotees~~
~~mehs pee~~ mahziſchanàs mehs diwi pirmee
bijam, tad gribejam arì tee pee ſpehlehm pirmee
Bet te radahs mums daudſkahrt leelas buht.
gruh-
tibas. Muhſu ſkolâ bija diwi galdi. Mehs diwi
bijam katrs pee weena no ſcheem galdeem
par preekſchneekeem eezelti; bet mums diweem
ne par ikſtu patikſchanu bija wehl treſchais
eezelts, kas kahſchu ſtarp abejeem galdeem ſeh-
dedams, bija pehz ſkolotaja ~~wehleſchanàs~~ ſeh-
gribas par wiſpahrigo pirmneeku jàuſlahko.
Pehz kaulu, galas un gadu wairuma, bet ne
pehz mahzibas un prahta bija ~~wiņſch~~ tas
par tahdu uſlahkojumu. Pehz abejahm peh-
dejahm ihpaſchibahm mehs diwi ~~wiņa~~ newarejà

no pirmàs weetas nè pakuſtinaht. Bet ſtarp
mums diweem weenmehr arì weeniba un meers
rewaldija. Daſchkahrt gan ſihwi jo ſihwi weens
pret otru karojuſchi. Pehz mahzibas un ſina-
ſchanas muhſu ſwari mainidamees zehlahs un
ſlihka. Weenreiſ bija weenam kahds puſnu-
mers wairak otrreiſ otram. Tà, ka mehs
uſtizigi mihlejamees, tad it no ſirds arì tà
wehlejamees. Mehs gribejam arween wiſur un
pee wiſa blakus, bet nè weens pakaļ otram
eet. Ar ſaweem meeſigajeem ſpehkeem muhſu ~~weenam~~
~~ar otru~~ abejeem zinotees gandrihſ tàpat
gahja. Brihſcham weenam bija wirsroka,
brihſcham otrajam. ~~Tas reti notikahs, bet~~
~~notikahs, kad~~ Daſchreiſ ~~uſ~~ iſrahdijahs it kà
manam draugam buhtu par mani wairak
ſpehka bijis; bet man tad likahs atkal
wairak laimes buht. Kad zihnotees winſch
greeſenu taiſija un mani gar ſemi ſweeda,
tad man tak laimejahs ar iſweizibu wiņam
wirſû uſweltees. Tas ~~ta~~ arì notikahs, ka
ilgi jo ilgi, kà ~~gal~~ gailenī, zihkſtijamees un
zihnijamees, ~~ka~~ bez ka weens waj otrs par
uſwaretaju taptu, tà, ka leelajam, kaulai-
najam pirmnim bija mahs jaſchkir, pee
kam tad mehs alaſchi meerà ſalihkam
un bijam brahļi atkal. Tad gahjam pee
ſpehlehm. Daudſkahrt un labprahrt kawam
ripas. Wiſſi duzis nodalijamees preekſch
mahjahm uſ leela lihdſena noturà diwâs
karà ſpehkôs. Weenam bija par wadoni—

kaulainais, galotais sprimuss, otram mehs (kā diktators jeb tirans) (wienmehr)
diwi brahli – tā sauktee konsuli. Te nu bija
wingroschana, ziņņoschanās un stikneschanās
besgaliga; (ahtrak nebeidsās, kamehr) waj ar diktatorim waj
abejeem konsuleem wiss speks aprobeschots
seni atņehma. Ahē nu atkal lasmes skvari
spihka un zehlahs gan weenā pusē gan otrā.
Wadoņeem bija ripa jāmet. Muhsu pretineeku
wadons bija ar sawahm garajahm rokahm
warens ripas metejs. Kaut mehs ~~diwi~~ abi
draugi gan bijam sweizigi ripas sitejī,
tad tomehr pretineeku wadons mums daudz
grahtibas darija. Par postu mehs newarejam ar wisu sawu leelo gribu nedz weens
nedz otrs tā mest, kā muhsu warenais pretineeks.
Tomehr, reti tik padewamees un daudz reisas
uswarejam sawu eenaidneeku ar wisu wina
leelo waru. — Nu es steigschos no schihs
skolas projām, sazija stahstitajs lomiņu
apstahdamees. Esmu tew jau laikam pa daudz
garu laiku padarijis, tik sihki ~~stahstot~~
stahstidams.

Ne buht ne, atteiza klausitajs. Esmu tew
daschu labu peedsihwojumu is sawas paschas
skolas dsihwes ~~peedsihwoju~~ no tawa stahsta
isspredejis.

Pusotru gadu tik scho skolu apmeklejis, bet
biju jau schini laikā tik tahlu ticis, ka wa-
reju eksamenu nolikt preeksch eestahschanās apriņka skolā.

Waj jupis! kā tas tik ahtri gahja? waizaja
ja draugs.

Nu, tu jau sini, ka pee nabagu semneeku
behrna wisam ar jaņeem us preekschu jaet,
ja tas wisnotahl grib kur tikt. — Stahstischu
tew tagad ari druskas no schihs skolas dsihwes. —
Tā, ka pehz pusotra gada skolā eeschanas, kur
mahzibās walodu un skolas sinaschanas reisā
bij japeesawinajahs, (apriņka skolā eestahjotees) tad tu wari domatees,
ka preeksch schihs skolas wehl isti newa-
reju buht eenahzees, gatawis. Tā tad, ka man
no eesahkumā schini skolā isti negribeja
ar mahzibu weiktees, tad bija zehlons
preeksch tam pa daļai manā neeenahzibā —
negatawibā preeksch schihs skolas kā ari manā
nepeeteezigajā apmeklejuma uschaklumā. Behrnam, ar mah-
zibu wisadi ismehginajotes un tomehr us preekschu
netopot, sahk pehzgalā wisa mahzischa-
nās preeziba sust. Tas sahk slinkot. Kad
ar mani nu tā sahka eet, tad tak wehl
biju zaur to atwainajams, ka ~~nebiju~~ isti
tahdā weetā eedots (apkopibā), kur drihsak
butu pamudinats us ~~mahzischanas~~ slinko-
schanu ne kā us mahzischanās uschaklumu.
Biju pee kahda namneeka ~~pensijā~~ apkopibā, kura
nams pazehlahs ar jaukeem auglu dahrseem
us pascha augstā Wentas krauja, taisni
leelajai udenogahsai pretim. — Peeminu
laipni saweem lasitajeem, ka pilsats, kurā
apriņka skola atradahs, pee Wentas gulejā. —
Pawasarōs leeliskā ledus eeschana wilka no
skolas grahmatahm nost un skubija luh-
kotees, kā ~~wareni~~ nasgi ledus dambejahs,

gabals pret gabalu gaisā zehlahs wa-re ~~ri zihnijahs~~ nikni kà milsis pret milsi zihnijahs, tad ar leelu troksni un ~~gal~~ ~~fela~~ krahkschanu pa uhdens gahsu lejup gahsahs. Jeb bija jaskatahs, kà laudis ar balķeem un brusu plosteem nodarbojahs, tos ~~pahr uhdens gahsu~~ par skilàs un Karibdis — pahr uhdens gahsu — projàm us Kratspili, us juhru pludinadami, jeb bij jarangahs kà laschu dubreja strahdaja un swejneeki sawus swejus kopa, jeb wajadseja paschaim swejot, mas keret. Saulainās (siltās) wasaras deenās wilinaja upes schalkee wilņi pat desmit reis deenā masgatees — no uhdens gahsas dselmē lekt, pret straumi peldet, ar uhdens gahsas leelajahm putahm spehlet; jeb bij jamehtā akmentiņi un olas pa uhdens rahmo spoguli, jeb jabrauz ar laiwu waj maseem plostiņeem. Seemas laikā atkal mihlakais sneegs ar sneegu mehtatees, ar ragutiņahm no pakalniņahm lejup wisinatees jeb ar slidahm pa upes tihro, gladeno ledus ~~pa~~ skreet. — Kaj nu ir jabrihnahs, ka ar skolu ihsti us preekschu negahja? — Bet tas tik gahja tà weenu gadu. Nahkosu zitā ~~[illegible]~~ seenfijā, zitā usrandsibā un kahrtibā. Kluwu pee kahdas zeenijamas wezas kundses apkopibā

eedots, kuras augsti mahzitā meitu (meiteeschu) skolu tureja un, kuras dehls ar mani to paschu skolu apmekleja, kuru es. Bes manis schè bija wehl weens swesch sehns pensijā, kursch arīdsan apriņķa skolā gahja. Starp scheem laudim dshiwodams, dabuju wairak pamudinaschanas us preekschu dsihtees. Kaut gan abi mani lihdsbeedri, wezās kundses dehls un otrs pensionars wisai tschakli nebija, tad tomehr tapu no jaunās skolotajas us daschu jaunu paskubinats. Kamehr mani abi lihdsbeedri balaschus turedami ar teem wairak nodarbojahs, ne kà ar skolu un grahmatahm, tomehr es padariju sawus skolas usdewumus un lasiju lihds wehlai naktij — galtā guledams — Robinsona stahstus ~~un Franz Hoffmanni~~. Zaur jaunās skolotajas gahdibu islasiju ari gandrihs it wisus Franz Hoffmanna stahstus un daschus zitus. Kaut nu biju ari skolā tschakls tapis, tomehr wehl it mas maniju: ~~ta~~ jo nokaweto newar wis tik ahtri panahkt. Ja daschas reises ari schinī skolā tiku sodits, tad tas atkal tik neewelibas un trakibas dehl notika. Skolotajs nokehra mani tà pr. p. reis, ~~kad~~ ja ne kà pirmo, tad tak kà pehdo dumpineeku, kad ~~bijam reis~~ wedam reis leelakā korā karu ar otru klasu. Pat schiwakajā kaujā, kur wehl nebija paredsams, waj mehs uswaresim, waj muhsu pretineeki, kluwu pee peschi, kur patlaban kahdu pretineeku us galdu steepu, ~~pee~~ no skolotaja pee ausim sakerts. Na skaidri redseju, ka man paspehle (Tik nepatikschanas!). Bija jagreeschahs no nepabeigtas kaujas us sawu weetu atpakal. Domaju,

ka to tik tad ar godu isdaru, ja it pamasam uf sawu weetu atpakaļ eimu. Bet skolotajam likkam bija par to zitadas domas. Wiņsch stuhma mani ar sawu needru tak es tamdeļ negahja ahtrak, bet drihsak gauschak. Tā tad nonahzu ar konvoi (ar (saldatu) weschanu) lihdf sawai weetai. Bet nu skolotajs ari bija sils un melns aif dusmahm. Tas spļahwa tihri uguni. Tas usdewa man un soda teesā diwi lapas no Golotuschawa no galwas ismahzitees un lika turklaht man trihs stundas skolā palikt. — No galwas ko ismahzitees, tas tik bija neeks preeksch manis, bet no skolā palikschanas gan tā ne-wareja runaht. To wareja dabuht jaunā skolotaja sinaht un — tas tad bija nepatihkami. Tak atradu ir schē padomu. Lihdf skolotajs bija skolu beidsis un uf mahjahm gahja, te laidu, tā, ka durwis bija aisslehgtas, par logu ahrā un gahju ~~aridsan~~ uf mahjahm. Tā, ka ~~wiņsch~~ skolotajs wehlak nebija nahzis pats mani ahrā laist, tad tas ~~wehl~~ schō deen nesin, kā es wiņa sodu pratis pamasinaht. ~~Diwi~~ Tahs diwi lapas no Golotuschawa usteizu tam otrā deenā kā tehws mahs. Schis sods man bij ihsti par to, ka nebija skolotaja zeenijamo needru zeenijis. ~~Wehl waru tew kahdu notikumu par needri pastahstiht~~ Waru laimigs buht, ka wehl tik weegli walam tiku. Kad schis skolotajs mani buhtu pahris nedeļu agrak pee ~~schihs~~ scheem waroņa darbeem noķehris, tad

buhtu gan no wiņa par weenu un par otru waigu noglauditō tizis, kaut ne it ar leelu laipnibu. Schis lappraht mihļaja plaukas isdaliht. Preeksch pahris nedeļahm bija wiņsch kahdam no muhsu ~~skoleneem~~ beedreem tahs itin bagatigi dahwinajis, bet uf schā sihdsibu no ~~sk~~ inspektora par tahdu plauku dewibu ne wisai slawehts, bet otradi. tā ka wiņa plauku doschanas preeziba bija sudusi. ~~Schee skolas gadi~~ ne, bija wis dselsi bet needru gadi. Pats inspektors ari mihļaja par sawu skeptroonu garu needru turehṭ, ar to drihs pa mugaru, drihs pa pleezeem usweikt. Mafs schis wihrinsch bija. Geografijas stundās tas uskahpa uf galdu, rahdija uf ~~se~~ leelās seenas kahrtes jahtnas, semes un pilsahtas un wilka tad ar sawu needru mums par mugaru un pleezeem, kamehr ~~ar~~ mehs aridsan uf sawahm masajahm semes-kahrtehm rahditās weetas usgahjam. Jo wairak[2] siteenu korta, jo grahtaki bija[1] tad weeta atronama. Wiss tas notikahs kā pa smeekleem, kaut plezi daudsreis pee tam silus plaukumus dabuja. Zitās stundās tapat gahja. Kad kahdu stahstu usfazija, tad dabuja ik par katru walodas- ~~jeb~~ wai zitu ~~[illegible]~~ kļuhdu siteenu ar needru; ja wehsturē kahda ķehnina jeb zita kahda slawena wihra ~~wihra~~ wahrda nesinaja, tad dabuja tik daudf siteenu ar needru, zik aismirstajam wahrdam silbu u. t. j. pr. Pustreschā gadā apaksch schihs needras waldibas samahzijos. Tad bija man wilot newilot no schihs needru skolas nost jāpaleek.

Tas tà notikahs. Pee jaunās ſkolotajas, kas mani uſ laſiſchanu bija mudinajuſi; zehmu klaweeru ſtundas. Schihs bija, zik atminos, manas jaukakās ſtundas, kurās es mahzijees. Kaut gan ~~wiņa~~ jaunā ſkolotaja mani daudſreiſ bahra, ka es takti neſkaitot, bet wiņai ~~preekſch~~ manis jaſkaita, tad tomehr tas tà notika, ka es uſ tahdu bahrſchanu ar labpatikſchanu klauſijos. Ar wiſu bahrſchanu wiņa tak it laipni un mihligi uſ ~~mani~~ ſkatijahs un man tik ļoti patika, dſirdot, wiņu ar ſawu ſkanigo balſi tik jauki ſkaitam. Daudſkahrt uſ wiņas laipnu kauleſchanos ~~ſkaiti~~ tſchetrahm rokahm ſpehledami ſkaitijam abi diwi. „Zik patihkami iſklauſotees" teiza wezā kundſe, kas ~~tanî pa~~ iſtabā ſehdeja adikli addama, „zik jauki iſklauſotees, dſirdot manu rupjo un wiņas meitas ſmalko balſi." Ar klaweeru daſchadahm ſkaņahm mainamees. Man it ihpaſchi tadehļ netika ſkaitiht, ka mana balſs man toreiſ tik nepatihkami rupja iſlikahs. Es toreiſ tik ſahku dabuht rupju balſi. Lai gan mihligā ſkolotaja man galwoja, ka man eſot jauka ſkanoſcha wihreeſchu balſs; ta rupju wihreeſcha balſi ~~labak~~ wairak mihlot ne kà ſmalku, tad tak par ſcho iſteikumu drihſak ſakaunejos, ne kà uſdrihkſtejos takti ſkaitiht.

Tu jupis! kas tu toreiſ par kluhtriga jumprawa bijis! eeſauzahs ſtahſtitaja drangs.

Newaru leegt, ka tà kas no kluhtribas man toreiſ peenita. Un, waj par to war brihnitees, ka apdomā, zik tuwi man ar tahdu mihligu ſkolotaju bija pee klaweerehm kopā jaſehſch, kur ~~muhſu rokahm~~ pirkſteem melnos un baltos kauliņus meklejot — muhſu rokahm bija daudſkahrt jaſaruſtojahs, it kà lai klaweeres muhs ſalaulatu. Un, waj mehs nedſinamees pehz weenibas, kaut ari tik ſkaņās? un, waj tad ſkaņās ween tik naw ~~ween~~ weeniga pateeſa weeniba un ſaweenoſchanàs meklejama? Kur harmonijas-ſaſkaņas truhkſt, lai tas buhtu, kahdā ſinā buhdams, waj tur ir kahda pateeſa weeniba? Kad ſpehlejot mehs ~~ſkaņās~~ ſehrſi ſtāſtu jaſmahm augſtakās debeſis ~~pazehl~~ lidinajamees, kad bijam aiſmirſuſchees un muhſu waigi tà tuwinajuſchees, ka ſawſtarpēji wiņu ~~tà~~ karſto dweſmu matijam, tad, ne ſinu, kà nahzahs, ſajuka uſ reiſ wiſa muhſu jaukā ſpehle; mihligajai ſkolotajai ſaſlihka rokas klehpî — muſika apkluſa. Bet tad uſ reiſ ta ſarahwahs, uſſita man ar ſawahm jaukajahm baltajahm rozinahm par pirkſteem, kas wehl kà mechaniſki pa baltajeem un melnajeem kauliņeem kladzijahs. „Es eſot wainigs," bija tad ſahdſeſchanàs, „es neeſot takti pa reiſi

eetureejis". Tad usmeta ta manim skateenu, kam bija mani par mannu wainu sodiht. Aj, schis sods, zik debesschkigi salds tas bija! Es labpraht wehletos alasch wainigs buht, ja topu tik lihgsmi sodihts. Frantschu ~~rakst~~ rakstneeze George Sand saka: „Jo leelaks no-seegums, jo leelaka ir ta mihlestiba, kas to padara". Tizi man, drangs, tà ar ir. Zik es tagad issprotu, tad ta bija mana pirmà mihlestiba. Eeswehtits jaw toreiz biju un skai-tiju pee kahdeem 17 gadeem. Ka es sawu jauno, mih-ligo skolotaju mihleju, to newareju toreiz sewim pateikt; to pats nesinaju. Tik si-naju, ka skolâ buhdams weenmehr pee wiņas domaju, ka ilgot ilgojos pehz stundu beigahm, lai waretu mahjâs tikt; lai waretu atkal redset, tik wiņu ween un wiņu wiņu ween, kaut ari tik weenu azu mirkli; tik sinaju, ka wiņas wahrdu kahdam issaukot, mana sirds stipri un spehzigi satrihzeja, wisas manas ~~kar~~ meesas nodrebeja. Un, zik salds un mihligs bija schis wahrds — Hilda, ja Hildu, wiņu sauza. Hilda sauz mahju mihlestibas deewi. Schi mana skolotaja bija mana mihlestibas deewe. Skanâs, wa-renâs, pluhstoschâs musikas skaņâs bija ta ar manim debesschkigi, deewigi runajusi, ~~deew~~ debesschkigas, deewigas juhsmas ma-nâ jaunajâ schkihstajâ sirdî modinajusi;

pati jauna, schkihsta buhdama, debesschkigi, deewigi juhsdama. Schihs skaņas, schihs juhsmas ir man palikuschas swehtas, kaut sen tahs ir isskanejuschas, kaut sen tahs ir issuttas. Tahs ir nogremdetas un noguldïtas dsiļâ dsiļumâ un, ja slepenâs, klusâs weentulibas brihschôs tahs ~~kas~~ slepenu ~~garw~~ skaņas manâ ~~dsihwas nomiruschas jaw sen pahrzeetuschajâ~~ sirdî wehl atskan un nogremdetâs — noguldïtâs wiņas agras jaunibas juhsmas modina, tad schahs ~~tahs~~ skaņas ir tik wahja atbalss, tad schahs juhsmas ir tik nowihtuschee pawasara seedi. Hilda un ar wiņu mihlestiba ir reis bijusi, bet naw wairs. Kà ~~d~~ deewe ta manim ir parahdijusees, wisu, kas jauks, labs, augsts un daiļsch, ta man mahzijusi saprast, zeenit un mihleht, bet tad ta ir aisgah-jusi pee ziteem deeweem atpakal. Zaur klaweeru skaņahm ta tik ~~wehl~~ tagad ar manim wehl runà. Schinîs skaņâs wehl daudskahrt wiņas skanigo mihligo balsi is-dsirdu, wiņas sirdsjuhtas issjuhtu. Schinîs skaņâs mana mihlestiba. — Stahstitajs ~~ais~~ sirdî aisgrahbts nostahja stahstiht.

Tad wiņa nomira? waizaja pehz ilgakas klusizeeschanas klausitajee, kas ari zaur scho stahstu bija aisgrahbts.

Ja, atteiza otrais it kà no kahda behdiga sapņa usstraukts. Ja, ta nomira, runaja tas dsiļi nopuhsdamees tahlak. Zik ļoti es wehlejos,

ka es ari toreis baktu nomiris. Daudz pee tam ari netrūka. Visi ~~da~~ ahrsti jau bija sawas zeribas par manu ~~m~~ saudejuschi.

Pehz tahs klaweeru stundas, par kuru Tew mule stahstiju, mana mihligā Hilda eegula karstumgulā. Negahja ilgi, te es eegulu wiņai pakaļ. Nu gulejam abi diwi un murgojām daudz. Kā man wehlak mana mahte stahstija, tad esmu murgodams ~~daudzreiz~~ weenmehr Hildas wahrdu saucis un ar Hildi tāpat gahjis, ta alaschi manu wahrdu saukusi un smagi nopuhtusēs. Mums abeem bija ļoti smaga gula. Mana stipra kā konstituzija (meesas satwehrsme), lai ari ahrsti wisas zeribas saudeja, tak scho nahwigo gulu isżeeta, bet mihligā Hilda krita tai kā wahjakais rihks par upuri. Tā ka es wehl arween zeeti gulēju, tad nedabuju wiņu nedz ~~wairs~~ uz kapsehtu pawadiht, nedz to wisnotahl wairs redseht, tā ka wiņas skateens, ko wiņa man ~~pee~~ wiņā ~~minetā~~ klaweeru stundā asmeta, bija pehdigais un sirdsdibenigais. Pehz pahris gadeem tik ~~dabuju~~ wareju wiņas saļo kapa weetiņu apraudsiht. Ar tad uzbira daschas asaras uz saļā welena uz grafnajahm puķeem, kas ~~pate~~ wirs wiņas muhschigās gulas weetiņas seedeja. Ta bija man wehl ļoti dsiļimea atmiņā, lai ari zaur ļoti gruhto gulu manas atmiņas spehkes it stipri bija zeetis. Gandrihs wiss schis laiks bija wajadsigs bijis preeksch manas atwesseļoschanās, lai waretu atkal skolas zeļu tahlak staigaht. Manu wezaku mahjas bija no apriņķa pilsāta, kur skola atradahs, pilnu pusdeenas braukumu attāļi. Tik pusatweseļojees ~~ekonom~~ biju pehz leelās karstumgulas mahjās pahrwests. Tā tad pehz diween gadeem, kur biju uz scho paschu pilsatu atpakaļ „greekas" gimnasijā eet, wareju kahdu klusu brīttiņu pee Hildas kapa pawadiht. —

Tagad atwehrahs sahnu durwis, jaunai seewetei ar leelu misiņa tehjmaschinu eenahkot. Guten Abend! sazija ta ar bailibu, nolika tehjmaschinu uz galda, abus jaunos zilwekus saschus apluhkodama. Schee saņehma Wahzu sweizinajeenu wahziski, bet tehrsēja sawā starpā pa latwiski tahlak. Otreis meita eenahkot bij jau drosha palikusi: „Jaunkungi runā pa latwiski?" sazija ta. „Da, — mehs jau esam ari Latweeschi", atbildeja abi. „Schinī pilsatā atrod ~~daudz~~ jaunus zilwekus, kas ne maz pa latwiski nerunā", bilda ta. „War jau buht, teiza Semgals, bet nu Juhs esat atradusi Latweeschus, kas sawu mahtes walodu runā un ar mums nu ar tā runasat." „Labpraht, mahtes waloda man jau ari labaki weiżahs, esmu jau ari Latweete," atteiza ta un aisgahja ahrā.

Du japis! Tawas daiļas kalsones! Ta jau pat daiļaka par Hagari un turklaht wehl Latweete! isfauzahs Semgals.

Muhsu saimneeze, kā rahdahs, ir jaunu meitu

panehmaſi, iſmeta Kuhtris ſchos wahrdus, kas pa ſcho brihdi bija domu pilns ſehdejis un wehl arween uſ to puſi ſkatijees, kur jaunā meita aiſgahja.

Bet tagad, luhdſams, ſtahſti man no ſawas ſkolas dſihwes tahlak, ſazija Semgals. Es eeleeſchu tehja glahſes. Tehju dſerot tehk jau tikpat ſtahſtiht, kā klauſitees. Jeb tu gribi pee ihſdas kapa atdu-ſetees, kurp tu ſawā ſtahſtā biji nonahzis?

Taiſniba ſakot, jā! atbildeja Kuhtris, no tas tew ari wareti patikt, kad es tew ſtahſtitu, kā man ~~bija~~ ~~ek~~ gimnaſijā ~~ēdams~~ ejot, garu ar greeku un latinu rakſtneekeem ~~mile~~ barojot, bija meeſu ar ſkahbeu putru un ſapelejuſcha mai-ſi jāmitina – tu warbuht ſaziti – jāmebrdele? Waj tew, arendatora dehlam, ~~tas~~ kura wezakeem wis pa pilnam pee rokas, waj tew tas buhtu pilnigi ſaprotams? Tu man teizis, ka tew galwas ſahpes gandrihſ ne maſ ne-eſot paſihſta-mas; kā tu tad ſapratiſi, kad tew teikſchu, ka man gandrihſ katru deenu galwa ſahpejuſi, tadehl, ka ~~ne maſ brok~~ ſkolā aiſeedams ne-maſ brokaſtu ne-ehdu, jo ſauſa ſmeele ween no rihta agri neſmekeja.

Tagad tranz to panahkt, kas tew zitreiſ bijis janokawē, ſazija Semgals. Dſer tagad tehju, ehd ~~fuch~~ ſweeſtu ar maiſi ar karſenes deſu ~~un~~ ar Schweizijas ſeeru. Es waru gan Deewam godu dot, es ne-eſmu neitrahzibas zeetis nei galwas ſah-pes paſinis.

He, he, bet es gan tahs eſmu paſinis, ņir-gaja Markus, eenahzis, pee durwim ſtahwedams.

Ah, Markus! eeſauzahs abi draugi.

Nahz, noſehdees pee galda, aizinaja Kuhtris paſtahſti mums, no kam tew galwas ſahpes bijuſchas, waj no wihna, waj no alus, waj no ſchnaba jeb waj no wiſeem trim reiſā?

Tas tak zitadi nebuhs bijis, kā no katra dſehreena ſawā reiſā un no wiſeem trim kopā ſawā reiſā, galwoja Semgals.

Sinams, bagata krodſineeka dehlinſch buhdams, tas tak (runaja Kuhtris) atrada gan laimigu lomu deeſgan, kur tas ~~tak~~ wareja pataptees pee butelitehm aiſ kroga galda.

Kā tad! ſmihneja Semgals, waj tad ſchim reſnais wehders no zita kam, kā no reſnajahm kroga bu-telehm.

He, het, tu pabrgalwi ſobo atkal, ņirgaja Markus.

Aj ne! eeſauzahs Kuhtris, Markus buhtu buteles ween – un kaut ari tahs wisreſnakās – ſawu Sokrates wehderu uſmitinot, ſew par parangu ņehmis, tad winſch buhtu druſku pa teewu iſ-metees un nebuhtu tagadējo ehrtumu ſaſneedſis. Winam buhs gan pee tam par parangu dahſcha laba – gan ar ſihwo, gan ar ſaldo pildita – muzina bijuſi.

Teiz labak „muza", jokoja Semgals. Muzina ween ſchi ahdu maiſa ehrtumu neiſpilda.

He, he, abi ſobgali, ņirgaja Markus. He, he, man buhs gan kā muzā ſauz, tā ja-atbild. Kas tad gan no tahdahm ſwiltſchm ir, kā duhs diwi! he! he!

Nu, mihļo Markus, tahs maſakais tewi iſſwilgaj, bildeja Kuhtris. Abi draugi ſahka tik gabrdi ſmeetees

tā, kā Markus, kam ne kas tik tuwi pee rokas zaur, kā sneekli — pat arī dusmās —, tā, ka Markas ar wisu sawu resno peenteri sahka lihdsinigaht. — Mums schim brihscham jaschķiras no scheem trim draugeem. Uz atkalredzeschanos, uzsaukdami, mehs ejam zitur skrot.

2. Namas laudis.

Kusch, kusch! es Truhtiņu prasischu, kā tai abi sweschee jaunkungi patikke, sazija kahda gadota kundse, istabā pee galdiņa sehdedamas un rokdarbu strahdamas, uz kahdu jaunu kundseni, kas kaut ko schuhdinajā. Dsirdeschu, wiņa tuhlin eenahks, atsazija jaunā.

Schi gadotā kundse bija kaufmaņa Sulas kundse. Jaunā kundsene bija wiņas sameita. Truhtiņa bija ta jaunā kalpone, kas mums jau no pirmās nodaļas pasihstama, kur wiņa abejeem jaunkungeem tehju eenesa. Pa to laiku Sulas kundse ar sawu sameitu tā sarunajahs, kā mehs nule dsirdejahm. Lai gan Sulas kundsei Truhtiņa jau sen bijuse pasihstama, tad tomehr ta ir schodeen tik pirmo reisu pee wiņas deenastā. Abi jaunkungi, muhsu jau draugi pasihstamee draugi, ir tik kahdu nedeļu pee Sulaseem nomā. Truhtiņai tee ja-apkopj. — Pirms mehs sawu stahstu tahlak stahstam, tad mums ihsi japeemin, kā augschā minetee draugi, ihsti ir un kā tee kopā sarадuschees. Tee ir Kursemneeki un ir nahkuschi katrs ar sawu wehju: weens ar seemeli; otrs ar deen-

widu, treschais ar wakara wehju. Augan drihsi wajadsigs, wehl peeminēt, ka Kurzems nahzis ar seemeļa wehju, Sem(gals) ar deenwidus — un Markus ar wakara wehju. Uz jautajeenu, kapehz wiņi nonahkuschi? mums ja-atbild: uz rihteem. Wiņi ir gaidijuschi tur, kur rehkinisees un negul, bet kur augschā zeļahs, kur saule uzlez, kur gaisma ir. Wiņi ir klausijuschees uz uzsauzeenu: „Augschā gaismā!" un grib un ariddsan ar wisu meesu un dwehseli gaismā stahweht, kaut arī tas zelsch, kas uz gaismu nowed, ir (daudskahrt) loti tumschs, schaurs un dadsains. Lai beidsam zaur bīdekļu runaht. Wiņi ir uz to Kursemes pilsatu nonahkuschi, kurā tik daudz tahdu koku aug, ka ta warejuse no teem sawu wahrdu, — no mehs peeminejuschi — dabuht. Markus, kas sehiks pilsata ģimnasijā jau no sehnu gadeem apmeklē, ir tagad pirmo pusgadu pirmeets (pehdejas augstas klases skolens). Ar Kurzemu un Semgali eepasihtees, tam zenahzahs gruhti; tadehļ, ka tas schinī paschā namā eedsihwoja, kurā muhsu stahsts eesahkas. Tā, ka Markus arī bija Latweetis, tad tas klaiwa no teem diweem tauteescheem drihsi kā treschais to beedribā uzņemts un, kā mehs jau redsejahm, tad tee it swabadi un draudsigi sawā starpā satikahs. Kurzems un Semgals, kā mehs jau dsirdejuschi, sagatawojahs uz abiturientu eksamenu, ko tee pret seemsweht(k)eem pee schihs pilsata ģimnasijas taisihs. It sawadā wihsē tee bija kopā saraduschees, weens no seemeleem otrs no deenwideem nahkdami. Rigā, uz pirmajeem wispahrigajeem Latweeschu dseedaschanas swehtkeem ... dabujā, pa dseesmu karu, tee bija pirmo reisu sawā muhschā redsejuschees, tahlin par sawahm eksamenu

raiſehm runajoſchi un apſoliſchees uſ to pilſatu ~~eet~~, kurā mehs tos atradām, eet un ſtudentu ekſamenā nolikt. ~~Kleija~~ Kubrs jau kahdu gada laiku no ſawas gimnaſijas iſſtahjees un kaut kur namu ſkolotaja amatu waldijis; Semgals ~~ir nu~~ tik kā no ſawas gimnaſijas projam aiſgahjis, lai kahdu pusgadu ahtraki gatawſ tiktu. – Kubrs ſchreibrahs ſcho kahdu augusta mehneſcha ſwehtwakaru no ſawahm wezaku mahjahm, lai tas nokluhtu uſ ſcho pilſatu, kas no ta wezaku mahjahm gandrihs tik tahli noſt, zik wiſa Kurſeme plata. Saulite jau laidahs ſemē, kad tas ratos ſehdahs, lai pa naktswehſumu galalā tiktu.

„Inga, Inga, rau, kur Dſirnawſchneeks ~~wed no~~ ſawās noplantajā plawā mukſu gowi ~~turajam~~ kihlā", Zeporkalnu laudis ſauza no darba mahjās nahkdami. „Aij tu blehdis, kihlā ~~wed~~ gowi uſ plikas plawas, waj tahdam naw kauna! Kur nu rihkeles rahwejam kauns buhs!" tā ſauza un rahjahs Zeporkalnu laudis, bet neweens nedrihkſteja eet kihlato lopu atnemt, jo Zeporkalnis pats, mehma wihrs buhdams, to labpraht nedarija. ~~Wiſi labi paſina Dſirnawſchneeka breeſmibu~~ bet wiſi ſinaja ari, ka Inga, Zeporkalna dehls, gan no ſchi plehſigā kaimina nebaidahs. Tas jau daſchu labu reiſ raudoſchajahm ganu meitahm nokihlatās lopus no plehſigā nageem pratis iſglahbt. Tadehl tā ſaukſchana: Inga, Inga, rau, kur Dſirnawſchneeks mukſu gowi kihlā! – Inga ſlez ari tuhdaļ no rateem ahrā, lahdſ tehwu, lai drusziņ pagaida, un ſteidſahs plehſigajam kaiminam, kas jau pret ſawu muiſcheli kihlato gowi aiſdſinis, pakaļ.

Lihdſ Inga t. i. Kubrs jau muiſchelesakru tuwumā, tē tam iſlez muiſchas nejaukais, ſihwais, plehſigais ſuns preti, bet Kubrs nepaſaudē duhſchu. Tas ſkreen abas rokas iſplehtis, it kā gribetu ſuni pee abahm auſim kert, tam wirſū. Suns aiſbehg. Bet nu karſch ar wiſeem muiſchas laudim, kas negodigā wihſē winam bija ſuni uſrihdijuſchi. Tak Inga aridſan ar wineem tika drihſ gatawſ, tos pee winu mulkibas auſim kerdams.

Dſirnawſchneeze pati bija pirmā, kas kā mutiga Pidwalneeze Kubram rahdamahs wirſū mahzahs, kamehr winas wihrs wehl arween gowi pee rageem tureja.

„Waj ~~tam~~ jums nemaſ naw kauna," ta kliza, „ka juhs it kā ganu ſehns pehz gows ſkrejat, ko juhſu palaidigās meitas atkal palaiduſchas. Juhs butu ar wiſeem ſuneem aiſrihdami."

„Ne, mihlā zeeniga," ſazija Kubrs it rahmi; „to jau ~~t~~ juhſu paſchu labprahtiba iſdara. Sinji pee tam paleek meerā. Man jums it japateizahs, ka juhs ſawu wihru ~~paſchu~~ ſkubinat, ~~ka~~ lopus kihlajot pa ganibahm waſateeſ; man tad ir iſdewigs laiks pehz kihlahm nahkot, ar juhſu daiſumu eepaſihtees; jo wisdaiſaka juhs eſat, ka juhs tik

pirtā kā putze man azis lēzāt. Pirtas ſeewas man ļoti patihk, tahs dod tak ee=meſlu paſmeetees."

Pehz ſchihs neſagaiditās lehnas runas, ko it glai=modams ~~tas~~ un lehnā garā Kuhrs tai deva dſirdet, pirtā Dſirnaiſchneeze ſajuka un drihſ apkluſa. Dſirnaiſchneeks pats arſihſti neſinaja, ko ſazit; kad Kuhrs wi=ņam teiza: „Luhdſami, atlaiſchat man gowi tā=pat ſwabadu, kā juhs reiſ zaur manu palihdſibu no ſaldateem walam kļuwat. Juhs man jaw par to gribejat muhſcham but pateizigi, waj to jaw eſat aiſmirſu=ſchi, jeb waj jums jaw muhſch beidſees? Nu, kad ſakat, zik man jums jāmakſā? Luhdſami, teizat ~~atri~~ ahtri; mani tehws tur kalnā gaida, man jabrauz projam. Tehe nauda, zik pagehrat. Preezajos, ka reiſ tik pateizigu zilweku redſejis, kā juhs."

Dſirnaiſchneeks apkaunejees atlaida gowi un aiſgahja. Ari wiſi ziti bij ſa=klihduſchi, redſedami, ka te newareja neka eeſahkt.

Kuhrs, no wiſeem malju bardin ſauktais Inga, nu ~~bra~~ aiſbrauza projam no wiſeem ſwehtits un no gannu meitahm kā winu labais gars un paſſahrns apraudats, ne kā miris, bet kā dſihws, aiſgahjis

apraudats.

Tehrpatâ
Tehrpata

Leeraschana
weenâ jaukâ swehtdeenas
pawakkarâ,
W. A. S. Leta
Rit,

sarakstita

no

Lauterbacha J.

Dzirspalvijōs, 1867 – 1868 ? gadâ.

— 1. —

Bija jauks wassaras pawakkaris. Sau-
le patlaban ~~taisijahs~~ noreetehja un tik wehl win-
ņas pehdigee stari kalnu wirsotnês un kokku
gallotnês brihnischkigi atspihdeja. Dseedata-
ju putniņi jau bija sawu wakkara dseesmi-
ņu pabeiguschi. Ganni sawus lohpiņus no
ganibahm pahrdsinnuschi. Tik rets kahds
no winņeem wehl sawu paklihduschu lopi-
ņu ~~tekinaja~~ dsestrâ klussâ meschâ selina-
ja, kas tadehl jauki atskanneja, un tâ
brihnischkei tai swehtâ klussumâ jauzahs.
Wissa dabba taisijahs us dussu. Diwi zilweki
ween wehl ne mas ne dohmaja us dussu. Tee
bija Lihbiņa un winņas kuhsinis Jehanis.
Lihbiņa bija sawus wezzakus pawaddi-
juse, kas ~~bija~~ [winņu] apmeklejuschi un Jehanis
bij winņai lihdsâ gahjis. Taggad winņi stei-
dsahs ~~ap~~ atpakkal us Jehaņa tehwa mahjahm,
kas tur winņâ ekalnâ ar sawahm bran-
gahm ehkahm it stalti pazehlahs. Lihbi-
ņa ļohti nobehdajusehs un dohmâs dsilli
nogrimmuse gan ne wahrda us Jehaņa
dedsigahm jautaschanahm ne atbildeja.
Winsch par to arr' ne ko ne istaisija, bet
sohloja itin mundri winņai sahnûs lihds-
sinna. Kad winņi is birses bij klajâ
isnahkuschi, tad winņeem tauru skaņa
ausîs sitta.

„Klau! mans draugs Klaws pukſchkat,
kal ſawu trompeti, teiza Schanis ap pree-
zigs.“

„Ta man arr ſchkeet! – winſch mahzahs ar
teem wiſsgruhtakeem opera ſtikkeem lab-
bi apraſt, atteiza Lihbina druſku pa-
ſmihnedama.“

„Tas irr, kas man to leelako preeku darr,
runnaja Schanis tahlak. Mums tai Lat-
weeſchu augai waijag beſ kaweſchanas
ar leelu dedſibu pehz mahzibahm dſihtees,
jo jaw deeſgan eſſam ſnauduſchi. Un mums
ar milſu ſohleem uſ preekſchu jaſpeeſch,
ja gribbam panahkt, ko nokaweijuſchi.
Taggadin mums rohkas irr, gohds Deewam,
zik ne zik jau ſwabbadas, tadehl lai ſteeſ-
ſi pee darba peeleekam.“

„Ja, tai leetâ es ar Tewi eſmu
weenôs prahtôs, atbildeja Lihbina lab-
prahtigi.“

„Ja Lihbina, es weens gribbu pahleetees, zik
tik mannâ ſpehkâ ſtahw. Mannus pahli-
nus es tik weenigi gribbu ſawai mihļai
Latwju tautai uſupuret. Tadehl es arr
zenſchohs pilnigu apgaiſmoſchanu aug-
ſtâs ſkohlâs eemantoht, ka gruhti man
tas arr nahkahs.“

Ta runnajoht winņi bija to zellu pret mah-
jahm tik tahlu nogahjuſchi, kur tas diwôs
ſarrôs iſtezzeja – weens no winņeem wedda
pret pakalnu taiſni uſ mahjahm un ohtrs
uſ kapſehtu, kurra ohtrpus lejas kalna gal,

ta ar ſaweem melneem un balteem kruſteem,
kurrus ſaules pehdee ſtarri apſpihdeja, atrad-
dahs. Schanis gahja pa pirmajo zellu mahjâs
eekſchâ un Lihbina ſtaigaja pa to ohtru uſ
kapſehtas puſſi.

— 2. —

Schanis mahjâs pahrnahzis atradda kai-
miņa puiſchus ap Klawu ſapulzejuſchohs,
kas labprahti winņa ſtabbules ſkaņai uſ-
klauſija.

Pehz kahda brihtiņa, kad kaimiņa puiſchi
aiſgahjuſchi bij, uſaizinaja Schanis Kla-
wu lihdſ kapſehtai eet, kur winſch Lihbi-
ņu atraſt zerreja, kas wehl ne bija
pahrnahkuſees mahjâs. Klaws bij ohtrs gal-
laws uſ un winņi nehma to wiſstaiſnako
zellu no pakalnas lejâ pahr no kohſchahkum
pakkehtu ſmarſchigo druwu.

Ne tahlu no kapſehtu apkluſſa winņu
runna, ko winņi nupat tik deeſigi treeku-
ſchi bija, jo winņi gribbeja ſleppeni Lih-
binai wirſu uſnahkt, kas warbuht
pee ſchehliga mahſu kappa noſehdaſe. Nupat
aiſsneedſa winņi to pakalniti, no kurras kap-
ſehtu pahrſkattiht warreja. Abbi gahjejus
taggad ſawadas juhtmas pahrņehma kapſehtu
eeraugoht, kurra winņeem taiſni pretti,
kahdus pahri ſimtu ſohļu attaļumâ, ar ſawahm
kruſtaſihmehm un ſaweem paretteem
lappu kohkeem uſ jaukas appakas pakalnas
parahdijas.

Tas irr wiſſas zilwezibas zelſch, pa kurru
mehs taggad eetam, un tas – uſ kapſehtu wedd-
dams – irr ta weeta, kur arr mums, kas
mehs ſchim brihscham tik jaunu ſalto eekſchâ
eſſam, kahdu reiſ jaatſtaiga, ſazzija Schanis
dohmigi. nehmahs Klaws runnaht.

Ta jaw irr gan. Lai Deews dohd, kad mehs
arr reiſ pehz pahrzeeſtahm gruhtibahm,
– kas katram zilwekam ſchi wahrgu ſemmê

rohdahs — kohpâ schinnî kalniņâ dussetu. Deews to sinn, kad tas laiks atnahks. Waj agri, waj wehlu? Nu, tas arr' weena alga gandrihs irr.

Es it wissai tà ne dohmaju, runnaja Schanaiss; manna dedsigaka wehleschanahs irr, kad es labbi ilgi dsihwotu, lai warretu sawai tautai jel dauds mas ko derreht. Un jo garraks laiks mums buhs, jo leelaku ~~ko~~ mehs pastrahdaht warresim. Tohti es arr' wehletohs, ka es sawâ tehwijâ ween tik reis dussetu, jo to es karsti mihloju. Te man schaujahs ~~ta~~ Wahzu dsejneeka Wielanda jauki wahrdi prahtâ, kur winsch sawâ Oberona tà dseed:

~~„Ne, [illegible] tas, [illegible] spihd tak mihl' Deewa saule~~
~~To laiku [illegible],~~ ka te ma spihdeja
~~Ta pirmo es dsimmis bij, atweena [illegible] sallaja!~~
„Ne, teiz tas, ne kur tak mihl' Deewa saule ne spihd
„Tik lehni kà tur, kur pirmak spihdeja,
„Tà it ne weena draw', tik spirgti ne sahloja!
„Tu weetiņa, kur redseju es pirmo gaismu,
„Tahs sahles un tohs preekus mattiju,
Lai taht' arr' masa, kà tew skattiju,
Tak sirdi nodewis tik weenigi tewim esmu,
To it nekad, ja mahschigi, no tew ne raisu,
Pat Paradisê ta no tew ne atkristu.
Ak kad wismasakais man Deews to buhtu lemis
Pee saweem tehweem reis schè dussehtees schihs semmes!

Tohti jauki wahrdi, runnaja Klaws sirdi aisgrahbts. Es nekad negribbu apriht sawu tehwiju mihleht. Kà man wiss skaidraki un saprohtamaki palizzis, eekam ~~tu~~ tu man wissu kohschi peerahdijis un isskaidrojis. Tapehz es nu it weenigi zenschohs sawâ tautâ par kreetnu muhsikas spehletaju palikt, un tad sawas tautas jaunekļus schinnî arodâ ismahziht.

Tà runnajoht bija abbi gandrihs lihds kapsehtas wahrteem nonahkuschi, un usmannigi us to pusi skattijahs, kur dsehrtu no teem wislabbaki uskohpteem kappeem atraddahs.

Tikko winņi kahju pa wahrteem eekschâ speruschi, pretnijahs ohtrâ kapsehtas mallâ taisni wahrteem pretti, ais teem nupat peeminneteem kappeem kahds balts weids. Klaws to pamannijis pasazzija Schannim, kursch wahrtus aiswehra. Nu gahja abbi taisni us to weetu, kur Klaws balto weidu pareedsejis bija. Pee teem kappeem nonahkuschi, kas tik nerahtscheem ar wissadahm greznahm puķķehm noskahditi un ar kohscheem puķķu krohneem isrohtati bija, — norahwa Schannis zeppuri un skaitija tehwa reisi. Klaws darrija to paschu. Bet schis likkahs wairak par to balto weidu ruhpejees neka par Deewa luhgschanu. Us tam winņi wissu kapsehtu usziktigi ismekleja, gribbedami jauno skukki useet, bet par welti! Skukkis ne tikkahs wairs atrastees. Nu winņi gahja atkal pee teem jau peeminneteem kappeem atpakal. Abbi ar behdigu seju. Schannim te dusseja brahļumahsas, trihs mahsas un weens brahlis, wissi bija dsihwibas seedos, kà puķķes baisâ schihs pasauls dsihwes norauti. Arri winņa diwi wezzaki schè appakschâ sabbahm, wellenahm atpuhtahs no gruhtas wehtrainu laiku dsihwes, ko winņi schinnî pasaulê bija pahrbaudijuschi. Schannis stahweja us to pasauli weens pats, jo wehl tikkai un sirdeschteem apkassischi reis aismigga. Winsch laikam to pahrdohma, ja, jo winsch ar aisgrahbtu sirdi dewu galwu us sawu brahlmahsu un no peem luhkojahs. Winņa mihle kaps, jau winņâ saulê. Schim schè weenâ pascham peeliekuscham assaru pehrles gihlâs atziûs mirdseja. Klaws bija weena no Schanna mahsahm tohti mihlejis, tadehļ winsch arr' schehligi us winņas kappu luhkojahs. Schè bija winņa ~~zerriba~~ ne pirma zerriba nobirruse. Bet winņam tatschu auga jauna zerriba,

ja winsch zerreja zaur Lihbinu, Schanna kaisini, ko un bija meklehjs nahkuschi, atlihdsinaschanu dabbuht, tad Schanninu naw nekahdas zerribas. Winsch kà paleek, tà paleek bes sawahm brahlmahsahm. Taggad winnam bij arr' pat jaatstahj sawu mihlu brahlmahsa kappus, ar ja dohdahs swefchumâ — anglijas skohlas apmekleht. Winsch ne warr pat sawu mihlo gulbas weetas apraudsiht, un tur par sawu weentulibu, schinnî pasaulê, schehrotees. Winnam wajadseja prohjam braukt! Winna waigs bija jo behdigs. Klaws behdajahs wairak par to, kà tik Lihbinu atrastu. Schannis mettahs us zelleem pee sawu dahrgajo kappeem us ~~tahlja~~ Deewa peelahgdams lahdsa winnam swehtibu sewim swefchamâ lihdsâ. Pehdigi to wehleschanohs isbazzijis, sawâ laikâ schê atkal sweiks un wessels rastees, winneem dohmâs sawas preekas waj behdu deeninas, kahdas schim liktenis swefchamâ peeschtijis, — greesahs winsch us wahtu pussi un gahja lehneem sohleem prohjam. Klaws darrija to paschu, un kà tad abbi atstahja kapsehtu un aisgahja. Klaws ~~wehl~~ atpakkal atskattidamees Schannim teiza, winsch dohmajoht, ka Lihbina buhschoht preeksch winna atnahkschanas jau winnam ne sinnoht mahjâs pahrgahjuse, waijagoht tai tik taisni pakkal dohtees.

— 3. —

Tikko bija tee diwi ~~ar~~ wakkara krehslâ pasudduschi, te pazehlahs Lihbina ar sawu draudseni, kaiminu Gerdrahti, aiz ta kaplâ kahrkla kruhma, ~~kas~~ —ahtpus kapsehtas— dis kurra winnas bij no Schanna un Klawa behdamas apslehduschas, un tohs diwus jaunohs kappu gahjejus ~~apslah~~ sleppeni noklausijuschas. Winnas gahja atkal eeksch kapsehtas, un kaisîja us tahm jau papistamahm kappa weetahm tai reisetu ko tee jaunekli tur padarrijuschi.

„Redf, Trahtina," te tas zeetais Schannis atkal us sawu mahsa ~~kappeem~~ sallahm wellenahm tahs jaukâs smarschigâs sillpukkites, ko arri par, neaismirstmanî sauz, uskaisijis. Redf, neba winsch to aismirst! bet manni — ak ja! — mannî tas tik aismirst! Ak, es winna tik karsti mihleju, bet tas ar manni tik auksti apeetahs, ka es bes kahdas zerribas paleeku."

„Mihlà Lihbin, waj tad tew naw deesgan, ka tewi Klaws mihle? Ka tad es esmu ar meeru ar manna zehraba, karru es ne mahsoham alstahf ne gribba? Waj tew tad ne warr ar Klawa mihlestibu peetikt?"

„Ja, Klaws man tà ne patihk, un es winnu ne warru un ne warra tà mihleht kà ~~to~~ Schanni, kas preeksch mannim weenmehr tik zeets irr, un ~~man~~ arr' ne weena mihlestibas pilnu mirkli, ti neusmaida."

„Ej, ej! tu tik tahda nelga ween essi. Ko jaw ne warr dabbuht, to jaw ne wajaga kahroht."

„Trahtin, tu man tahdus sihwus wardus teizi, kas mannu no mihlestibas eewainotu sirdi it kà rahwigas sahles eewaino. Runna jel tahdus kas manni no schihs kaislibas isdseede. Schee' wahrdi mannim tiknai atgahdina Schillera ~~[illegible]~~ don Karlosa wardus, kas winsch sakka, ka tà tik irr ihstena mihlestiba, kad bes zerribas mihl."

3 Ellen Nesselzeug
10 Ellen Bänder für einen Mantel
— Haftel
3 Dutzend Westenknöpfe
10 Ellen Litzelbänder
½ Loth [illegible]
1 Pfd. Soda
2 Cylinder
— Lichte
— Ornament für Kragen

J. Lautenbachs.